

131 . Olteni | Comuna: Bodoc | Județ: Covasna | Punct: Castelul Mikó | Anul: 2002

Anul: 2002

Cod RAN: 63919.08

Perioade: Antichitate, Evul Mediu

Epoci: Epoca romană timpurie, Epoca migrațiilor, Evul Mediu

Categorii sit: Civil

Autori: Angel Istrate, Daniela Veronica Marcu-Istrate

Instituții: SC Damasus SRL Brașov, SC Damasus SRL Brașov

Rezumat

În luna aprilie a anului 2002 au fost efectuate sondaje arheologice la castelul Mikó din Olteni, jud. Covasna, cercetarea fiind parte a programului de reabilitare a monumentului. Principalele obiective urmărite au fost: obținerea informațiilor tehnice necesare restaurării precum și evoluția nivelului de călcare în imediata apropiere a clădirii actuale.

Cele mai vechi vestigii descoperite aparțin castrului roman care a funcționat pe același loc, fiind suprapus parțial de castelul din secolul al XVII-lea.

Raport

În luna aprilie a anului 2002 au fost efectuate sondaje arheologice la castelul Mikó din Olteni, jud. Covasna, cercetarea fiind parte a programului de reabilitare a monumentului. Principalele obiective urmărite au fost: obținerea informațiilor tehnice necesare restaurării precum și evoluția nivelului de călcare în imediata apropiere a clădirii actuale. Lucrările s-au desfășurat conform autorizației de săpătură nr. 65/2002. Materialele recuperate în timpul săpăturilor au fost predate Muzeului Național Secuiesc din Sfântu Gheorghe.

Cele mai vechi vestigii descoperite aparțin castrului roman care a funcționat pe același loc, fiind suprapus parțial de castelul din secolul al XVII-lea. Au fost identificate mai multe structuri zidite aparținând fazei romane: zid vechi II la o distanță de cca. 0,15 – 0,20 m față de zidul clădirii actuale și paralel cu acesta s-a păstrat în ruină la cca. -0,80 m sub nivelul actual de călcare. Zidul a fost realizat din piatră legată cu mortar de var amestecat cu cărămidă pisată. În partea de sud a secțiunii S 9, puțin mai jos decât nivelul de demolare, a fost descoperită în situ o piatră fasonată rectangular, folosită drept treaptă. Zidul vechi I este situat perpendicular pe zidul II și se întâlnește cu acesta în marginea de nord a treptei, fiind contemporan cu aceasta; a servit ca zid lateral de nord al unei intrări. Ruina este acoperită cu umplutură de pământ amestecat cu moloz. Spre sud a fost descoperită continuarea zidului vechi II la -0,50 m sub nivelul de călcare. Aproximativ paralel cu clădirea actuală, zidul are în această zonă două ramificații pe direcția E - V. Pe latura de est a clădirii actuale, la distanță de cca. 1 m, există ruina unui zid orientat N - S identificat după caracteristicile tehnice și compoziția mortarului ca aparținând fazei romane a sitului (zid vechi III). Acest zid a fost demontat parțial cu ocazia instalării unui cămin de canalizare.

Castelul actual constă din două clădiri adosate, numite convențional vila 1 și vila 2. Vila 1 a fost construită în a doua a jumătate a secolului al XVII-lea și constă din pivnițe pe două nivele și un parter înalt. Pivnița nivelului I, situată în lungul laturii de est a vilei nr. 1, ocupă doar jumătatea estică a suprafeței clădirii. Pe toată lungimea ei este acoperită cu o boltă în mâner de coș, dublată din loc în loc cu arce de același tip. În zona mediană este despărțită de un zid care are la centru o ușă de mari dimensiuni. Cele două încăperi ale pivniței au fost cercetate în 3 puncte: S 1 în colțul de sud-est al clădirii, S 2 lângă peretele median pe latura sudică și S 3 în stânga intrării lângă ușa principală. S-a stabilit că zidurile perimetrice și zidul despărțitor au fost construite în aceeași etapă, fiind țesute și având aceeași adâncime de fundare.

Materialele folosite sunt bolovani de piatră brută legați cu mortar relativ puțin amestecat cu bucăți de cărămidă folosită pentru egalizare; adâncimea de fundare este la $-0,05/-0,15$ m de la nivelul actual de călcare. Zidul pivniței are o tencuială grosieră văruiată, iar pardoseala, prezentă doar în prima încăpăre din fața intrării, este din plăci de piatră finisate pe o față. Se constată de asemenea urmele înlocuirii tocului ușii, sub pragul de lemn fiind așezate drept postament un rând de cărămizi din perioada modernă. Săpătura la toate cele trei sonde a fost făcută în sol viu (sol nisipos curat de culoare gălbuie). Mortarul este din nisip aspru cu var având aceeași consistență și granulație în toate cele trei puncte.

În pivnița de la nivelul II a fost executat un sondaj cu scopul verificării adâncimii de fundare a peretelui de vest al clădirii. Adâncimea de fundare a peretelui de vest este la cca. $-0,40$ m de la nivelul de călcare actual din pivniță. Zidul este de bună calitate cu lespezi potrivite cu mult mortar; tehnica de construcție fiind "înecat" în șanț. În partea de sud a sonde a fost surprinsă marginea unei gropi de ardere care a fost nivelată, peste care a fost mai apoi montată pardoseala actuală din piatră.

Sondajele exterioare au putut stabili următoarele:

- a) vila 1 și vila 2 nu au fost construite în aceeași etapă;
- b) fundația vilei 2 a fost construită în două etape, prima etapă fiind anterioară vilei 1, în timp ce a doua etapă a fost ridicată după construirea vilei 1;
- c) la cca. 40 cm de la fundație a fost practică o groapă rectangulară umplută apoi cu pământ amestecat.

Fundația vilei 1 este clădită cu mult mortar din pietre de dimensiuni variate potrivite între ele. La bază zidul este mai lat, iar spre nivelul de călcare se îngustează treptat. Talpa fundației se află la $-2,02$ m. Nivelul actual de călcare corespunde cu limita unei tencuieli recente, care s-a realizat peste o tencuială mai veche, cu bucăți de țiglă; limita celei din urmă se află cu 18 cm mai jos.

Fundația vilei 2 - partea de jos are talpa fundației la $-2,10$ m, este construită înecată în șanț cu foarte mult mortar, ceea ce dă un aspect compact. Mortarul este de bună calitate cu mult var. Distanța față de fundația vilei 1 variază între 0,06 și 0,16 m. Partea de sus a fundației a fost spartă (o spărtură umplută cu pământ înaltă de 40 cm) pentru introducerea unei canalizări pentru apă.

Din punct de vedere stratigrafic se constată două mari etape:

- Straturi legate de funcționarea clădirilor castrului în perioada romană și postromană.
- Intervenții făcute în perioada construcției clădirii actuale.

În momentul construirii clădirii actuale a avut loc demontarea structurilor romane, făcută într-un șanț larg, cu margini oblice, care a rămas foarte probabil deschis pe durata construirii fundației pivniței, fiind apoi umplut cu pământ amestecat cu moloz. Peste această umplutură masivă se distinge un nivel de construcție a clădirii actuale, a cărei compoziție e dominată de sfărâmături de cărămidă; partea superioară a acestui strat se află la $-1,90$ m.

Informații suplimentare online

[Raportul 2038 din cronică.cimec.ro](#)

[Localizare pe hartă, folosind Mapserver Cimec.ro](#)
